

ger priča, da su na najvećoj rijeci na zapadnoj obali Bornea Pontiniaku za vrijeme plime posve jasno čuli glazbu sad višu, sad nižu, sad bliže, sad dalje. Urođenici su tvrdili, da te glasove proizvode ribe bubnjari, što su potvrdili i drugi istraživači.

Glasoviti istraživač Humboldt pripovijeda, da su se jedne večeri svi mornari prestrašili neke jake buke, koja je nalikovala na bubnjanje u zraku. U prvi čas su mislili, da je to vjetar, no doskora se uvjeriše, da ti glasovi dolaze iz vode i da ih proizvode ribe, a nalikovali su na zujanje, koje se čuje kao kad voda vrije i u njoj puckaju mjehuri.

Neki istraživači čuli su glasove iz mora, koji su nalikovali glasovima orgulja, sviranju harfa, kreketanju žaba i t. d. Za sve te glasove tvrdili su urođenici, da ih proizvode ribe velikim zubima, koje imaju u ždrijelu.

Danas nam je posve jasno, da vjerovanje starih pomoraca u pjevanje i glas sirena ili morskih djevoja proučište iz glasova riba.

A sada ćemo citirati samo dvije kratke vijesti o najnovijim istraživanjima ribljih glasova.

Ihtiološki institut na Wilhelminenbergu u Beču nabavio je prošle godine iz Indije četiri poluodrasle koraljne ribice. Za vrijeme parenja počele su se ribice dozivati sa »gru-gru-gru...«, što se posve jasno čulo.

Poznati istraživač riba Tisch dokazao je podvodnim ultrazvučnim mikrofonom, da ribe nisu nijeme. One viču od boli i straha i upozoravaju glasovima jedne druge na opasnost. Do sada se držalo, da grabežljive ribe pronalaze plijen osjećajući bočnom linijom ili prostranom crtom jake kretnje ribljih jata u vodi. Sada je dokazano, da grabežljive ribe čuju glasove straha manjih riba i tako ih slijede i progone.

(Nastavit će se)

Aktivnost Stručnog udruženja

1. SASTANAK SEKCIJE ZA NAUČNI RAD I KADROVE

Sastanak ove Sekcije održan je 11. i 12. marta 1960. godine. Sastanku su prisustvovali:

1. Apostolski Kiro, Zavod za ribarstvo NRM, Skoplje, rukovodioc Sekcije,
2. Kosović Ing. Đorđe, Institut za ribarstvo NR BiH, Sarajevo,
3. Tomašec prof. dr. Ivo, Veterinarski fakultet, Zagreb,
4. Jovanović dr. Branka, Veterinarski fakultet, Beograd,
5. Hadžišće Slavče, Hidrobiološki zavod, Ohrid,
6. Janković dr. Draga i Nedeljković dr. Rada, Biološki institut NRS, Beograd,
7. Herfort Tilda, Kmetijski institut LRS, Ljubljana,
8. Pujin Vlasta, Fevzi ing. Mladen i Stanojević, Stanica za ribarstvo APV, Novi Sad,
9. Ing. Vesel, Uprava gojitvenih lovišča LRS, Ljubljana,
10. Garžičić prof. Spasoje, Mihajlović ing. Ida i Ranković ing. Nebojša, Stanica za ribarstvo NRS, Beograd, i
11. Živojnov ing. Stojadin, sekretar Stručnog udruženja.

Sastanku nisu prisustvovali predstavnici Instituta za slatkovodno ribarstvo, Zagreb i Stanice za ribarstvo NRCG, Titograd, koji su opravdali svoj izostanak.

Dnevni red sastanka bio je slijedeći:

1. Pregled programa naučno-istraživačkog rada naučnih ustanova za 1960. godinu,
2. Korištenje sredstava Fonda za unapređenje poljoprivrede u 1960. god.,
3. Pregled utrošenih sredstava za štampanje knjiga u 1959. god. i izrada programa za 1960. god.,

4. Izrada programa za naučno-tehničku saradnju sa zemljama sa kojima imamo zaključene ugovore, i

5. Razno.

U diskusiji po toč. 1 istaknuto je slabo stanje naučno-istraživačkog rada, koje proizlazi iz slabog financiranja tog rada. Podvučena je potreba koordinacije tog rada, kao i specijalizacije naučnih ustanova. Nakon diskusije donijeti su slijedeći zaključci:

1. *Komisija u sastavu:* Prof. dr. Ivo Tomašec, Ing. Ida Mihajlović, Kiro Apostolski, Prof. Spasoje Garžičić, Tilda Herfort i Dr. Rade Nedeljković treba da utvrdi prolematiku, te da odredi, koje će ustanove raditi na pojedinom problemu.
2. Materijal, koji Komisija razradi, dostaviti svim ustanovama radi stavljanja eventualnim primjedbi, i
3. Programe za 1961. god. izraditi će se na zajedničkom sastanku, kako bi se izbjegli sadanji nedostaci.

Pod točkom 2. diskutovano je o raspodjeli sredstava Fonda za unapređenje poljoprivrede SIV-a u 1960. god. Kiro Apostolski iznio je prijedlog, pa je nakon žive diskusije zaključeno:

1. Predloženi utrošak sredstava u iznosu od Din 26,000.000 usvaja se u cjelosti.
2. Za praćenje ogleđa obrazuje se Komisija u sastavu: Ing. Ida Mihajlović, Kiro Apostolski i Ing. S. Živojnov.
3. Izvođači ogleđa, financiranih iz ovih sredstava, moraju ove oglede izvoditi u suradnji sa jednom od naučnih ustanova.
4. Sredstava, koja se daju LR Sloveniji, moraju se rasporediti na slijedeće zadatke:
 - a) Uzgoj mladunaca Salmo marmorata,
 - b) Uzgoj mladunaca u rotacionim bazenima.
5. Pored Veterinarskog fakulteta, Beograd, treba kod uvođenja savremenog tehnološkog procesa

u preradi ribe uključiti i one ustanove, koje su do sada na tome radile.

6. Obezbjediti sredstva za izvođenje oglada oko prehrane ribe u ribnjacima. Ovaj zadatak povjeriti Stanici za ribarstvo NR Srbije, Beograd, i

7. Perspektivni program korištenja saveznih sredstava treba prodiskutovati na ovakovom sastanku. Treba tražiti produženje roka, kako bi ga mogao pretresti I. O. Stručnog udruženja. Prije sastanka I. O. trebalo bi da ga pretrese ova Sekcija u smanjenom obimu. U koliko ne bi došlo do produženja roka, čitavu stvar riješiti u Udruženju, uz konzultaciju stručnjaka iz najbliže okoline.

Pod toč. 3. iznio je Ing. Živojnov plan štampanja knjiga u 1959. god., za što su predviđena sredstva od Din 2,173.856 za štampanje 4 djela i dotacija listu »RIBARSTVO JUGOSLAVIJE«.

Nakon diskusije zaključeno je:

1. Rad »Sistematika i ekologija lipljana Jugoslavije« Dr. Drage Janković štampati u 2.000 primjeraka. Izdavač: Stručno udruženje.

Autoru obezbjediti sredstva za isplatu honorara.

Razmjenu sa inozemstvom izvršit će Udruženje po spisku, koji će dostaviti Biološki institut NRS.

2. Pored već datih mišljenja o prijevodu knjige »Putevi povišenja rentabiliteta ribarskih gazdinstava« od L. M. Gordana (prijevod s ruskoga), treba još saslušati mišljenje Ing. C. Bojčića i Ing. E. Kapca. Ako se i oni slože s mišljenjem o potrebi štampanja te knjige, štampati je u najviše 1.000 primjeraka. Recenzenti: Ing. Ida Mihajlović, Ing. Emil Kapac i Ing. Mladen Fevz. Prevodiocu obezbjediti sredstva za isplatu honorara.

3. Knjigu »Plodnost mavrovske pastrmke« treba štampati. Izdavač: Stručno udruženje. Recenziju ponuditi prvenstveno prof. dr. S. Stankoviću, a u koliko on bude spriječen, recenzenti će biti dr. Draga Janković i Slavče Hadžišće.

4. Djelo J. Kerde »Leksikon morskog i slatkovodnog ribarstva« nije za objavljivanje, jer je materijal nesređen i ima dosta neobjašnjenih pojmova. Inače taj rad predstavlja dobru građu za izradu jednog leksikona, pa se preporučuje autoru, da se poveže sa Leksikografskim zavodom FNRJ.

5. Za čitavu izdavačku djelatnost u buduće formira se redakciona Komisija u sastavu: Ing. Ida Mihajlović, Kiro Apostolski i dr. Rada Nedeljković. Zamoliti prof. dr. S. Stankovića da primi dužnost odgovornog urednika.

Upravnom odboru predložiti, da se formira biblioteka pri Udruženju.

Redakciona komisija treba da do kraja aprila izradi pravilnik.

Pod točkom 4. predloženo je, da se naučno-tehnička saradnja ostvaruje preko Udruženja, kao i da se u tom programu predvide ekskurzije u Poljsku, Bugarsku, SSSR i Izrael.

Na kraju je zaključeno:

1. Preko nadležnih foruma nastojati, da se delegati na međunarodnim sastancima o ribarstvu određuju isključivo preko Udruženja. Kada se to pitanje raspravi sa SIP-om, Izvršni odbor će odrediti delegaciju i o tome obavijestiti članice.

Preporučuje se, da se pojedinačno na ovakove sastanke ne ide.

Na kraju sastanka je Komisija za koordinaciju programa naučno-istraživačkog rada iznijela svoj prijedlog koordinacije, koji je dostavljen svim zainteresiranim ustanovama.

2. SASTANAK IZVRŠNOG ODBORA

Ovaj sastanak održan je 6. IV. 1960. god. u Beogradu. Sastanku su prisustvovali: Tićak Adalbert, predsjednik, Radonić Brana, potpredsjednik, Bojčić Ing. Cvjetan, potpredsjednik, Apostolski Kiro, potpredsjednik, te članovi: Livojević Ing. Zlatko, Svetina Miran, Aganović Ing. Mahmud, Drecun Ing. Đorđe i Stefanović Žika.

Dnevni red sastanka bio je slijedeći:

1. Perspektivni program korištenja saveznih sredstava,

2. Predračun prihoda i rashoda za 1960. god. i završni račun za 1959. god.,

3. Razno.

Pod toč. 1. prodiskutovani su perspektivni programi naučno-istraživačkog rada pojedinih ustanova, pa je zaključeno, da se na osnovu ovih programa sačini jedan jedinstveni program Udruženja, koji treba dostaviti svim članovima I. O. radi eventualnih primjedbi. Članovi I. O. treba da svoje mišljenje dadu odmah, kako bi se materijal sredio i blagovremeno dostavio nadležnima. (Prikaz ovog programa donijet ćemo u jednom od narednih brojeva).

Pod toč. 2. predsjedavajući je iznio predračun prihoda i rashoda za 1960. god., kao i završni račun za 1959. god.

Nakon diskusije zaključeno je:

1. Usvaja se predloženi predračun prihoda i rashoda za 1960. godinu, i to:

Prihodi	Din 7,750.000.—
Rashodi	Din 7,750.000.—

2. Predložiti Komori, da se sredi pitanje plaćanja raznih članarina.

3. Usvaja se završni račun za 1959. godinu, i to:	
Prihodi	Din 12,840.230.—
Rashodi	Din 9,832.381.—
Višak prihoda	Din 3,007.849.—

Pod toč. 3. zaključeno je, da se proizvodni ogleđi za visoke prinose izvedu na ribnjačarstvu Poljana, Končanica i Jovac. Za financiranje povećanih ulaganja dati će se iz saveznih sredstava Din 115.000.— po 1 ha.

Za izvađače predviđa se nagrada i za to se obezbjeđuje Din 1,000.000.—.

Izvođači oglada moraju voditi posebnu evidenciju o utrošku sredstava na proizvodnom ogledu, kako bi na kraju olakšali rad Komisije radi potpune ocjene izvođenja i uspjeha oglada.

Nadalje je diskutovano o upućivanju stručnjaka na specijalizaciju u Mađarsku, te o sastavu delegacija za zasjedanje u Dublinu i Rimu, kao i neka službenička pitanja, pa je sastanak završen.

Ing. Z. L.